

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Raision kaupunki pitää esityksen tavoitteita pääosin perusteltuina ja toteaa, että varautumisen kehittäminen ja valtiovarainministeriön ohjausroolin selkeyttäminen on tarpeellista. Esityksen mukaan ohjaus olisi luonteeltaan informaatio-ohjausta eikä siten loisi kunnille uusia oikeudellisia velvoitteita.

Raision kaupunki kuitenkin korostaa, että varautumisen ohjauksen tulee olla tarkkarajaista, ennakoitavaa ja ennen kaikkea kunnille lisäarvoa tuottavaa. Ohjeistuksen tulee myös olla yhdenmukaista muiden ministeriöiden ohjeistuksen kanssa, jotta päällekkäisyyttä ei synny. Toimivaltarajojen tulee olla täsmälliset ja valtiovarainministeriön roolin tulee rajoittua yleiseen ohjaukseen. Lisäksi kuntien raportointivelvoitteet eivät saa lisääntyä ilman, että mahdolliset lisääntyneet velvoitteet korvataan täysimääräisesti. Käytännön ohjeistuksen tulee tukea kuntia erityisesti valmiussuunnittelun yhdenmukaistamisessa, mutta jättää kunnille riittävä harkintavalta valmiussuunnittelun ja varautumisen toteuttamiseen.

Raision kaupunki pitää perusteltuna, että valmiussuunnittelun ja varautumisen koordinointi selkeytyy valtakunnallisella tasolla, mutta korostaa samalla, että kunnallista itsehallintoa ei saa kaventaa.

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Raision kaupunki pitää vaikuttamistoimielinten aloiteoikeuden kirjaamista lakiin lainsäädäntöä ja kuntien käytäntöjä selkeyttävänä muutoksena. Käytännössä

nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat jo voineet tehdä aloitteita kuntalain 23 §:n nojalla. Kunnan tulee jatkossakin voida päättää siitä, myönnetäänkö vaikuttamistoimielimille suora aloiteoikeus valtuustoon hallintosäännössä.

Raision kaupunki toteaa, että vanhusneuvoston nimeämisen joustavoittaminen voi olla perusteltua ja mahdollistaa paikallisten olosuhteiden huomioimisen paremmin, kunhan muutoksella ei ole vaikutusta vaikuttamistoimielinten asemaan, tehtäviin tai vaikuttamismahdollisuuksiin vaan kyse on aidosti vain nimeämistä koskevasta joustosta.

Toisaalta on kuitenkin syytä huomioida, että erilaiset nimitykset vanhusneuvostoille voivat aiheuttaa epätietoisuutta ja jopa heikentää neuvostojen asemaa, mikäli neuvostoja ei tämän vuoksi tunnusteta kuntalain mukaisiksi vaikuttamistoimielimiksi.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

Raision kaupunki katsoo, että tytäryhteisöjen varautumista koskevien määräysten lisääminen konserniohjeeseen on pääosin tarkoituksenmukaista. Tytäryhteisöt ovat keskeinen osa kuntakonsernin palvelujen jatkuvuutta, ja varautumisen huomioiminen konserniohjeessa lisää johdonmukaisuutta. On kuitenkin hyvä huomata, että esimerkiksi Raisiossa tytäryhteisöjen varautuminen on jo huomioitu muun muassa osana sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja varautumisen periaatteita, joten muutos vastaa käytännössä jo olemassa olevaa käytäntöä.

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

Raision kaupungilla ei ole huomautettavaa kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista. Esitetyt muutokset selkeyttävät nykytilannetta. Kaupunki pitää kirjanpitolain soveltamispoikkeusten kirjaamista lakiin perusteltuna vertailukelpoisuuden ja oikeusvarmuuden kannalta. Riskien ja epävarmuustekijöiden raportoinnin kirjaaminen lakiin on myös perusteltua, mutta Raision kaupunki pitää tärkeänä, että jatko-ohjeistuksessa täsmennetään vaatimuksen suhde riskienhallinnan raportointiin, jotta toimintakertomuksesta ei muodostu kohtuuttoman yksityiskohtaista tai päällekkäistä suhteessa muuhun ohjaukseen.

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

Raision kaupungilla ei ole huomautettavaa vaikutusarvioinneista.

Muut huomionne esitysluonnoksesta

Ei muita huomioita.

Hakala Anni

Raision kaupunki - Kaupunginhallitus 30.3.2026